
Titul magistra opět jen pro ty nejlepší. VŠ si budou vybírat

Titul magistra opět jen pro ty nejlepší. VŠ si budou vybírat

30.5.2011, rubrika: Z domova, strana: 4, autor: Martin Vokáč

Vysoké školy letos přijmou podle odhadů asi o 15 tisíc studentů méně než loni. Nemůže za to jen klesající populační křivka. Ministerstvo začne školy platit podle toho, jak kvalitně učí. Některé z nich proto budou muset zavřít část oborů.

PRAHA Magisterské vzdělání = jistota dobře placené práce? Tahle rovnice už dávno neplatí.

České vysoké školy se staly velkovýrobnou absolventů mnohdy chabé úrovně a dřív prestižní magisterské vzdělání už podle zaměstnavatelů dávno ztratilo punc zaručené kvality. Ministerstvo školství chce proto v novém vysokoškolském zákoně vrátit titulům patřičný lesk. Záměr zákona teď připomínají odborníci, na podzim by ho měla projednat vláda.

„Už teď však měníme systém financování škol tak, aby nemusely přijímat tolik studentů jako dnes,“ říká šéf ministerského odboru vysokého školství Jiří Nantl.

Zatím se přísun peněz do škol řídí jednoduchým klíčem: kolik studentů přijmou, tolik peněz dostanou. Podle statistik proto dnes na vysoké školy jde šedesát procent ze všech středoškoláků.

„Počet studentů může být dobré kritérium pro dotování bakalářských programů, v magisterském cyklu už ale musí být peníze více spojené s úrovní výzkumu. Nevadí nám, když většina studentů dosáhne na bakaláře. Problém je, že doteď skoro všichni postupovali dál, aniž by po tom byla poptávka na trhu práce,“ vysvětluje Jiří Nantl z ministerstva školství.

Dnes jsou magisterské obory skutečně masovou záležitostí: nastupují na ně čtyři z pěti vystudovaných bakalářů. Tak vysoké číslo je evropskou raritou. A stát přiznává, že na takové množství studentů nemá peníze.

Univerzita vs. vysoká škola

Školy by se podle návrhu vysokoškolského zákona měly v budoucnu rozdělit na dva typy. Několik univerzit v celém Česku se transformuje na špičkové výzkumné instituce, které se budou specializovat na magisterské a doktorské studijní programy.

Ze zbytku stávajících škol se pak mají stát „odborné vysoké školy“, které se soustředí zejména na výuku bakalářů. Studijní programy mají být sestaveny tak, aby absolventi našli dobré uplatnění a neměli problém najít si zaměstnání. Majitel tohoto titulu by už pro zaměstnavatele neměl být synonymem nedostudovaného vysokoškoláka. „Dnes jsou bakalářské obory brány jen jako příprava na magisterský obor. Bakalář má spoustu teoretických dovedností, ale pro praxi je nepoužitelný. Pokud školy změní náplň těchto oborů, za několik let je trh práce může začít akceptovat,“ myslí si ekonom **Daniel Münich**.

Problém pro regionální školy?

Zástupci tradičních univerzit říkají, že stát se v novém systému „výzkumnou“ univerzitou pro ně nebude problém.

„Počítáme proto se snížením počtu bakalářských studentů a zvýšením podílu studentů doktorských a zahraničních,“ říká například Tereza Fojtová z brněnské Masarykovy univerzity. „Letos přijmeme přibližně o 10 procent uchazečů do bakalářského studia méně,“ podotýká děkan Fakulty humanitních studií Karlovy univerzity Ladislav Benyovszky.

Problém se získáním statutu univerzity by však mohly mít zejména regionální vysoké školy, které zdaleka nemají takové zázemí pro výzkum. „Škola bude muset prokázat, že má například pro výuku matematiky v magisterském cyklu dostatečné zázemí a kapacitu. Jinak nedostane od ministerstva akreditaci,“ vysvětluje Jiří Nantl z ministerstva školství. Pokud záměr schválí vláda a zákon projde parlamentem, mohl by začít platit v roce 2013.

85

tisíc studentů by mělo podle odhadů ministerstva školství nastoupit v říjnu na třiasedmdesát veřejných, státních a soukromých vysokých škol v Česku. Ještě loni to bylo přibližně o patnáct tisíc víc.

Zastavil se tak několikaletý růst počtu českých vysokoškoláků.